

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Explicatur illa sententia. Beati mortui, qui in Domino moriuntur: amodo iam dicit spiritus, vt requiescant à laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos. Sectio II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Explicatur illa sententia.

Beati mortui, qui in Domino moriuntur: amodo iam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos.

SECTIO II.

Quidam recentiores in commentariis huius loci existimant sermonem hic esse de Martyribus, ut sit sensus: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur*, hoc est, pro Domino, vel propter Dominum moriuntur: aiuntque esse Hebraicæ lingue idiotismum frequentissimum, ut Beth, quæ apud Hebr. idem est, ac propositio in, significet etiam pro, vel propter, veluti Gen. 18. *Delebit propter quinque uniuersam urbem*, Hebraicè, in quinque, & Genes. 29. *Seruiam tibi pro Rachel filia tua*, Hebraicè, in Rachel pluribusque alii testimonis idem confirmat. Et merito, inquit de Martyribus sermo inseritur, quia cum Ioannes Sanctorum labores, & persecutiones Antichristi tempore, futuras commemorasset, par erat, ut fideles animaret felices eos, beatosque appellans, qui pro Domino morerentur, præsumptiisque fore, ut tandem à laboribus requiescerent. Huius expositionis laudant auctores D. Ambr. Ansb. & Haymonem. Verùm quanquam hæc expositio probabilis sit, multò tamen probabilior, & verior nobis videtur communis sententia, quæ huc locum non ad Martyres tantùm refert, sed ad Sanctos uniuersos: eã enim tradit Beda, Andr. Cef. Rich. de S. Viã. Primaf. Pann. Ioachim. Abbas, Ansb. quæ male pro se citant: imò, & Haymo hanc etiam expositionem affert, & probat. Sic etiam intellexit D. Bern. epist. 98. quæ est de Machabæis. *Non putemus, inquit, solos Martyres esse dilectos, cum recolamus dictum de Lazaro: Lazarus amicus noster dormit: denique: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Non soli, qui pro Domino sicut Martyres, sed qui in Domino moriuntur, sicut Confessores, profectò beati sunt. Dne pr. inde res mihi videtur mortem facere pretiosam, vita & causa: sed amplius causa quam vita. Porro illa erit pretiosissima, quam & causa commendat, & vita. Vbi cernis Bernard. mori in Domino distinguere à mori pro Domino: neque hoc loco Ioannes solos Martyres intelligere, sed omnes qui in gratia, & charitate moriuntur. Legendus est idem Bern. serm. 24. ex paruis. *Pretiosam, inquit, in conspectu Domini mortem sanctorum facit aliquando vita, aliquando causa, aliquando vita simul cum causa in Confessoribus, qui in Domino moriuntur, facit pretiosam vitam in Martyribus, qui pro Domino moriuntur, facit eã pretiosam aliquando sola causa, aliquando causa pariter, & vita. Et illa quidem mors pretiosa est, quam commendat vita, pretiosior quam facit causa, pretiosissima verò quam præuenit vita simul cum causa. Accedit & Ecclesiæ auctoritas, quæ in officio defunctorum hoc vitur testimonio ad cuiusvis defuncti memoriam celebrandam, est que hæc expositio instituta Ioannis in primis accommodata. Cum enim instituat consolari fideles illius temporis, qui non omnes pro Christo Martyrium pati debent, imò paulò ante de virginibus disseruisset, conuenienti serie, ac nexu in uniuersum pronunciauit illos felices ac beatos, qui in Domino, id est, in fide, & gratia Christi morerentur, quo à suis laboribus in gloria requiescerent. Quo eodem sensu dicitur de B. Stephano Act. 7. *Quod obdormiuit in Domino.***

Cum itaque habemus commune Doctorum iudicium, Ecclesiæ ipsius auctoritatè per se grauissimã, aptissimam contextus, & instituti Ioannis seriem, est sane, cur hanc expositionem alteri optinò iure preferamus, quãquam & illa prior sua probabilitate nõ careat. Ad obseruationem verò aduersariorum respondemus, quãuis in sacris literis idiotismo Hebræo, in, interdum pro, significet, eã tamen utramque significationem habeat, non esse ad alterutram sine necessaria

Propositio
In pro quibus
usurpatur
apud Hebræos.
Gen 18. 28.
Gen 29. 18.
Beda.

Andr. Cef.
Rich. Viã.
Primaf.
Pannon.
Ioach.
Ansbertus.
Haymo.
Ioan. 11. 12.

Act. 7. 66.

Rom. 16. 1.

In aliquando
idem quod
propter.1 Cor. 7. 39.
Tertull.

D. Anselm.

Mori in Do-
mino quid.

ratione restringendum, si vtramque locus ferat: tū vel maximè, quòd Ioānes non Hebraicè, sed Græcè, ac gentibus præcipuè scribebat: vnde non est ad Hebræos idiotissimos per vim cogendus: Græcè autem in Domino idem necessariò esse, ac pro Domino non ostenditur. Quanquam enim apud Paulum ad Rom. vltimo, cū ait: *Commendo vobis Phabem sororem nostram, vt eam suscipiat in Domino digne sanctus* & iterum: *Salutate Ampliatum charissimum mihi in Domino: & salutem Perfidem charissimam, quæ multum laborauit in Domino: in Domino idem fateamur esse, ac propter Dominum, seu pro Domini: non tamen ita semper accipitur, vt est perspicuum ex 1. ad Cor. 7. cum dicitur: *Mulier alligata est leui, quāto tempore vir eius viuit, quod si dormierit vir eius, liberata est, cui vult nubere tantum in Domino: vbi illud in Domino idē est ac Marito Christiano, nō ethnico: vt interpretatur Tertull. 2. ad vxorem, & D. Hier. lib. 1. aduersus Iouinianum. Accedit, quòd & illud quoque ad Rom. vltimo: *Laborauit in Domino: D. Anselm. ita accipit, id est, Pro spe, quam habebat in Domino: quod aliud quiddam est, quāam præcisè propter Dominum. Ex quibus illud colligitur mori in Domino Græca phrasi non esse mori pro domo, seu Martyrem esse, quod ostendendum fuerat ad reiciendam communem sententiam Ecclesiæ auctoritate firmatam. Hoc supposito iam singulas sententiæ partes expendamus.***

Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

SECTIO. III.

I. **H**anc præclaram sententiam iubetur Ioannes mandare literis ad consolacionem fidelium, cum se viderint vndique persecutionibus opprimi, laboribusque diuexari. Primū igitur D. Ambrosius obseruauit modum illum loquendi: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Quis, inquit, mortuus mori potest? Nullus proculdubio mortuus mori potest, nisi prius animam accipiat, vt iterum mori possit. Cui dubitationi respondet per mortuos hoc loco non esse accipiendos mortuos per separationem animæ à corpore, sed mortuos mundo; illi, inquit, sunt beati, & illi in Domino moriuntur, qui prius moriuntur seculo, postea carni: qui prius veterem hominem, id est omnes nequitias spirituales, & carnales in se extinguunt, vt possint dicere cum Apostolo. *Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Hæc tamen Ambrosij expositio elegantior est, quā venior: etenim mortui hoc loco non mortui mundo, sed verè mortui per separationem animæ à corpore accipiendi sunt, vt sic sensus: *Beati illi mortui, non qui postquam seculi mortui sunt, iterum moriuntur, sed qui in Domino moriuntur, id est, quibus contingit mori in Domino, seu mortuos in Domino esse: quæ est communis expositio, & ab Ecclesiâ probata. Itaque mori in Domino nihil est aliud, quā mori in fide, & gratia Domini, seu mori seruum Domini, vt dictum est de Moyse Iosue. 1. *Moyse seruum meum mortuus est. In quem locum Caiet. Hic est, inquit, episcopus Moyses, quæ Deus ipse testatur placuisse sibi officia Moysis appellando ipsum seruum suum: imò dicendo: *Moyse seruum meum mortuus est: aperit, quod mortuus est seruum suum, quasi diceret, Licet quandoque peccaueris, & peccando non fueris: seruum meum: aramen mortuus est seruum meus: mortuus est in statu seruus in uicem, mortuus est sic, quod quid, uir erat, & quid quid operabatur, mecum erat: seruum enim totum quod est, Domini est. Hæc ille. Idem est igitur mori in Domino, ac mori seruum Domini: idēque alia quoque loquendi formula significatur in sacris literis, videlicet mori in pace, veluti Psal. 4. *In pace in idipsum dormiam, & requiescam: & Luc. 2. *Nunc dimittite seruum tuum Domine secundum uerbum tuum in pace. Mortuus autē iustus in pace, quia in morte omnia eius bella, & certamina finiuntur, cum in probos maneat seruus eterna apud inferos cum tormentis decernatio.******

Secundò